

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland**Datum ingekomen vragen** : 25 november 2020**Datum GS-besluit** : 2 februari 2021**Vragen nr. 117**

Vragen van de heer dr. **M.C.A. Klein** (ChristenUnie) over De voormalige vuilstortplaats Groenewoud in Kortenhoef, gemeente Wijdmeren

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 25 november 2020 door de leden van Provinciale Staten, de heer dr. **M.C.A. Klein** (ChristenUnie), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

De commissie RWK heeft diverse zienswijzen ontvangen met betrekking tot Plan Zuidsingel Fase 8 in Kortenhoef (gemeente Wijdmeren).

De ChristenUnie Noord-Holland maakt zich zorgen over de toestand van de voormalige vuilstortplaats Groenewoud in de Kortenhoefse polder. Deze vuilstortplaats beslaat ongeveer 30 hectare en is ontstaan in de periode 1959–1973. Deze dient gesaneerd te worden.

Onderzoek uit 2009 noemt de bodemvervuiling van de vuilstort ‘ernstig’ en ‘spoedeisend’. Het gaat om vervuiling met zware metalen, paks, naftaleen, barium en benzeen. U kunt de bevindingen hier nalezen: <https://bodemnieuws.nl/cms/4394--sp-1512954824.html>.

De gemeente Wijdmeren werkt sinds 2013 aan plan Groenewoud, in samenwerking met Afvalzorg, Natuurmonumenten en de Vereniging Landeigenaren Kortenhoef, hierna VLEK. Dit project realiseert de bouw van waterwoningen in dit gebied, waardoor de sanering van de voormalige vuilstortplaats mogelijk wordt gemaakt. De gemeente Wijdmeren is deels eigenaar van de betreffende grond en dus medeverantwoordelijk voor de sanering.

In 2018 is het ontwerpbestemmingsplan besproken in de commissie Ruimte en Economie van de gemeente Wijdmeren, dat positief is ontvangen. Ook de Provincie Noord-Holland is positief over dit plan.

Het plan Groenewoud, inclusief de sanering, komt in het gedrang nu de gemeente Wijdmeren plan Zuidsingel Fase 8 in dezelfde Kortenhoefse polder wil realiseren. Natuurmonumenten

overweegt haar instemming met plan Groenwoud in te trekken als Zuidsingel Fase 8 wordt doorgezet.

De gemeente Wijdmeren heeft recent een kritische zienswijze van de provincie ontvangen met betrekking tot dit laatstgenoemde plan. In een eerdere brief van 2 november 2017 heeft u de gemeente er al op gewezen dat de mogelijke uitbreiding van bebouwing van de Zuidsingel niet ten koste mag gaan van het project Groenewoud.

Volgens de ChristenUnie Noord-Holland is de sanering van de vuilstortplaats urgent en wij zien de mogelijke vertraging van project Groenewoud, met mogelijke gevolgen voor de volksgezondheid, als onwenselijk.

INLEIDING ANTWOORDEN

Als provincie zijn we bij voormalige stortplaatsen het bevoegd gezag voor de Wet Bodembescherming, net als op andere plekken waar sprake is van bodem- of grondwaterverontreiniging. De eigenaar van grond met een bodem- of grondwaterverontreiniging is primair verantwoordelijk voor eventuele saneringen en monitoring. Als bevoegd gezag zien wij erop toe dat de Wet Bodembescherming wordt nageleefd en kunnen we ervoor kiezen om zelf onderzoek uit te laten voeren. Bij een sanering moet de eigenaar conform de Wet Bodembescherming een aantal stappen doorlopen (o.a. indienen saneringsplan, evaluatieverslag indienen). Als bevoegd gezag controleren wij deze stappen.

Door de aanwezigheid van een stortlaag is toepassing van de Wbb op voormalige stortplaatsen lastig. Daarom hebben we als provincie beleid geformuleerd voor de omgang met deze stortplaatsen. Daarin staat onder andere dat we bij voormalige stortplaatsen onderscheid maken tussen actieve (herontwikkeling en/of sanering voorzien) en passieve situaties (geen ontwikkeling voorzien). Ook staat in ons beleid dat we sanering/ontwikkeling van voormalige stortplaatsen stimuleren door middel van een subsidieregeling. Voor het volledige beleid van de provincie ten aanzien van voormalige stortplaatsen verwijzen we naar de Werkwijzer Bodemsanering die beschikbaar is via de provinciale website.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Het meest recente rapport over de toestand van de stort waarover wij beschikken is van 2009 en opgesteld door ingenieursbureau DHV. Is dit het laatste rapport of is er een actueel onderzoek beschikbaar?

Antwoord 1:

Het genoemde rapport uit 2009 is het meest recente rapport dat bij ons bekend is.

Vraag 2:

Wat is er gedaan met de aanbevelingen uit het rapport van 2009?

Antwoord 2:

Wij hebben de bevindingen uit het rapport gebruikt als aanvulling op onze eigen onderzoeken en daarover gecommuniceerd richting de grondeigenaren. Kort samengevat hebben wij daarin gecommuniceerd dat uit de onderzoeken toen bleek dat er sprake was van een ernstig geval van bodemverontreiniging en een potentieel verspreidingsrisico voor verontreinigingen in het grondwater.

Ons beleid voor stortplaatsen maakt onderscheid tussen actieve en passieve situaties. Er is sprake van een actieve situatie wanneer het gaat om een (her-)ontwikkeling of een geplande sanering. Deze locatie werd in 2010 beschouwd als een actieve situatie vanwege de plannen voor herontwikkeling. Dit betekent dat eventuele sanering van de verontreiniging afhangt van de beoogde functie na herontwikkeling. De eigenaar/eigenaren zijn op basis van de Wet Bodembescherming verantwoordelijk voor een dergelijke sanering en ook voor verdere monitoring en aanvullend onderzoek betreffende het grondwater. Bij de brieven uit 2010 hebben we als provincie hiervoor een handreiking gedaan met mogelijke maatregelen en indicatieve kosten.

Gemeente Wijdmeren heeft verder in 2013 een concept-saneringsplan (inclusief grondmechanisch onderzoek) ter advisering neergelegd bij de OFGV. Hierin is de werkwijze opgenomen om de stortplaats te isoleren en de geohydrologische situatie te beïnvloeden om verspreiding van verontreinigd grondwater te verminderen en te monitoren. Dit plan is bijgevoegd bij het 'Masterplan, duurzaam, mooi en veilig Groenewoud' uit mei 2013. In hetzelfde jaar is door OFGV een advies aan de gemeente uitgebracht ten aanzien van dit concept-saneringsplan. Daarna zijn er geen plannen of onderzoeken ingediend.

Vraag 3:

De vuilstort wordt continue gemonitord, begrepen wij van de huidige wethouder.

3a. Wij lezen dat dit gebied door Afvalzorg wordt gemonitord. Is dat juist?

3b. Welke rol spelen de gemeente Wijdmeren en provincie Noord-Holland in de monitoring en controle daarop?

3c. Is de uitkomst van de meest recente monitoring bij GS bekend?

3d. Zoja, wat is de uitkomst van de meest recente monitoring?

3e. Kunt u dit rapport met PS delen?

Antwoord 3:

3a. Ja, Afvalzorg heeft in 2019 monitoring uitgevoerd om de kwaliteitsgegevens van het grondwater te actualiseren.

3b. Zie antwoord 2, de verantwoordelijkheid voor monitoring ligt bij de eigenaren. Wij gaan in overleg met de betrokken partijen om hier structureel over geïnformeerd te worden.

3c. Ja

3d.

- Uit de resultaten blijkt dat sterk verhoogde concentraties aan arseen zijn gemeten, vergelijkbaar met 2008/2009, in drie filters. Deze concentraties zijn in dit poldergebied in westelijk Nederland van natuurlijke herkomst, zoals in 2009 ook is vastgesteld. Dit betekent dat hier conform de Wet Bodembescherming voor wat betreft arseen geen sanering noodzakelijk is.

- Barium wordt aangetoond in het grondwater in licht verhoogde concentraties. Dit beeld is vergelijkbaar met voorgaande metingen. De situatie m.b.t. barium is dus stabiel.
- Benzeen is niet aangetoond in het grondwater in een concentratie boven de detectielimiet.
- Naftaleen is aangetoond in een licht verhoogde concentratie, in de ondiepe peilbuis direct naast de stortplaats. Dit betekent dat deze stof zich niet of nauwelijks lijkt te verspreiden.
- De resultaten van de metingen in de peilbuizen (stroomafwaarts van het stort) laten geen verspreiding van de verontreiniging met benzeen in het grondwater zien tot buiten de stortlocatie. Het verontreinigingsbeeld van barium is niet gewijzigd.

3e. Ja, zie bijlage.

Vraag 4:

Mochten er geen recente onderzoeken bekend zijn, kan GS navraag doen bij Afvalzorg en de gemeente Wijdmeren naar de actuele stand van zaken?

Antwoord 4:

Zie antwoorden bij vraag 3.

Vraag 5:

Mocht er geen recent onderzoek naar de vuilstortplaats zijn gedaan, wat gaat de provincie doen om zicht te krijgen op de actuele situatie?

Antwoord 5:

Zie antwoorden bij vraag 3. Aanvullend gaan we in overleg met de grondeigenaren en/of Afvalzorg over de stand van zaken van de verontreiniging. Uiteindelijk moet dit ertoe leiden dat er conform de Wet Bodembescherming een formele beschikking komt voor deze locatie. In die beschikking wordt vastgelegd of er hier sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging, die al dan niet met spoed moet worden gesaneerd. Dit is eerder niet gebeurd vanwege de beoogde ontwikkeling die de verontreiniging (geheel of gedeeltelijk) zou wegnemen. Gezien de huidige stand van zaken van de beoogde ontwikkeling gaan wij dit alsnog te doen.

Vraag 6:

Hoe ziet de provincie erop toe dat de veiligheid gewaarborgd is?

Antwoord 6:

De primaire verantwoordelijkheid voor monitoring ligt bij de eigenaren. Als provincie nemen wij het initiatief om te komen tot een beschikking. In dat traject bekijken wij of er voldoende informatie beschikbaar is om een formeel oordeel te kunnen geven over de ernst en spoedeisendheid van de verontreiniging. Mocht dat niet het geval zijn, dan zorgen wij dat er extra onderzoek wordt uitgevoerd.

Vraag 7:

Er is een grote noodzaak om het betreffende, ernstig vervuilde, terrein aan te pakken. Het terrein is door de provincie Noord-Holland aangemerkt als ernstig verontreinigd. Welke rol

speelt GS om, in samenwerking met Afvalzorg, de gemeente Wijdemeeren en overige belanghebbenden, tot spoedige sanering over te kunnen gaan?

Antwoord 7:

De provincie werkt samen met betrokken gebiedspartijen aan het project Groenewoud waarbij de sanering van de stort kan worden gerealiseerd in combinatie met de aanleg van (water)woningen en ontwikkeling van NNN in de polder Kortenhoef oost

Dit betreft een integraal project, dat onderdeel is van het Gebiedsprogramma Oostelijke Vechtplassen. Tegelijkertijd zorgen wij ervoor, zoals in eerdere antwoorden genoemd, dat we de status van de verontreiniging formeel vastleggen in een beschikking. Dat biedt duidelijkheid over de ernst en spoedeisendheid van de sanering, waarmee gewerkt kan worden aan een goed saneringsplan. Tenslotte is goed om op te merken dat we als provincie een subsidieregeling hebben waar dit project gebruik van kan maken, namelijk de Subsidie sanering landbodems, voormalige stortplaatsen en waterbodems.